

1.7 Vägplanerings- och vägprojekteringsprocessen

En förstudie utförs alltid som ett första steg i vägplanerings- och vägprojekteringsprocessen, bild 1.2.

Det huvudsakliga syftet med förstudien är att ge underlag för beslut om projektet ska drivas vidare eller ej, samt klarlägga förutsättningarna inför det fortsatta arbetet. Arbetsgången ger myndigheter och allmänhet många tillfällen att ge synpunkter och påverka kommande förslag.

För detta projekt bedöms i detta skede att en arbetsplan och bygghandling upprättas efter att förstudiearbetet har avslutats.

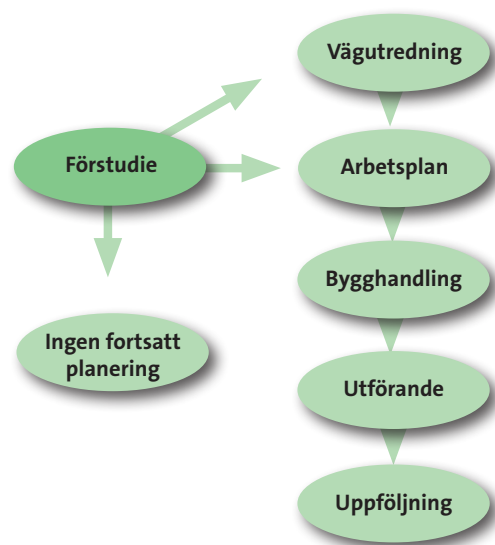

Bild 1.2 Vägplanerings- och vägprojekteringsprocessen.

2 Befintliga förhållanden

2.1 Markanvändning

Befolkning, bebyggelse, Näringsliv och sysselsättning

Inom Kallax- och Bergnäsområdet finns många arbetsplatser, bland annat flygflottiljen F21. Näringslivet i området är varierat med tillverkningsindustri och byggverksamhet. Största delen av verksamheten är lokaliserad vid Bergnässets industriområde. Även Luleås flygplats och grustäkterna på Kallaxheden är lokaliserade i detta område.

Norr om älven, på Storheden, finns Luleås stora handelsområde med ett flertal Stormarknader. Här finns även industriområde med blandad verksamhet.

I Gäddvik bor idag ca 250 personer. Bebyggelsen finns norr om älven, väster om väg E4 och längs väg 616. Av luleås ca 73 300 invånare bor ca 6% (4500) i Sörbyarna, Antnäs, Alvik, Ersnäs mm.

Målpunkter

Målpunkter i området är Luleå centrum och andra centrala delar av Luleå samt Kallax- och Bergnäsområdet med flygplats, arbetsplatser och bebyggelse. Andra målpunkter i området är Storheden med handel och arbetsplatser, väg E4 och Sörbyarna. Målpunkter redovisas i bild 2.1.

Kommunala planer

I området gäller Översiktsplan för Luleå kommun som antogs av kommunfullmäktige år 1990 och den fördjupade översiktsplanen för Luleå tätort som antogs år 1993.

2.2 Trafik och trafikanter - Resor och transporter

Vägens funktion

Väg 968 och 616 är en av Luleås infartsleder från E4. Vägarna nyttjas till stor del av trafik inkommande från söder, men kan även nyttjas av infartstrafik norrifrån till Kallax/Bergnäset.

Väg 968 och 616 till Kallax flygplats är utpekad som riksintresse för kommunikationer.

E4 är den övergripande trafikleden för fjärrtransporter och trafik inom regionen och den är viktig för pendling till och från Luleå. Väg E4 passerar väster om Luleå och väster om väg 968. Sträckan mellan trafikplats Gäddvik till trafikplats Rutvik är motortrafikled, vilket innebär att långsamtgående fordon blir visade till väg 968.

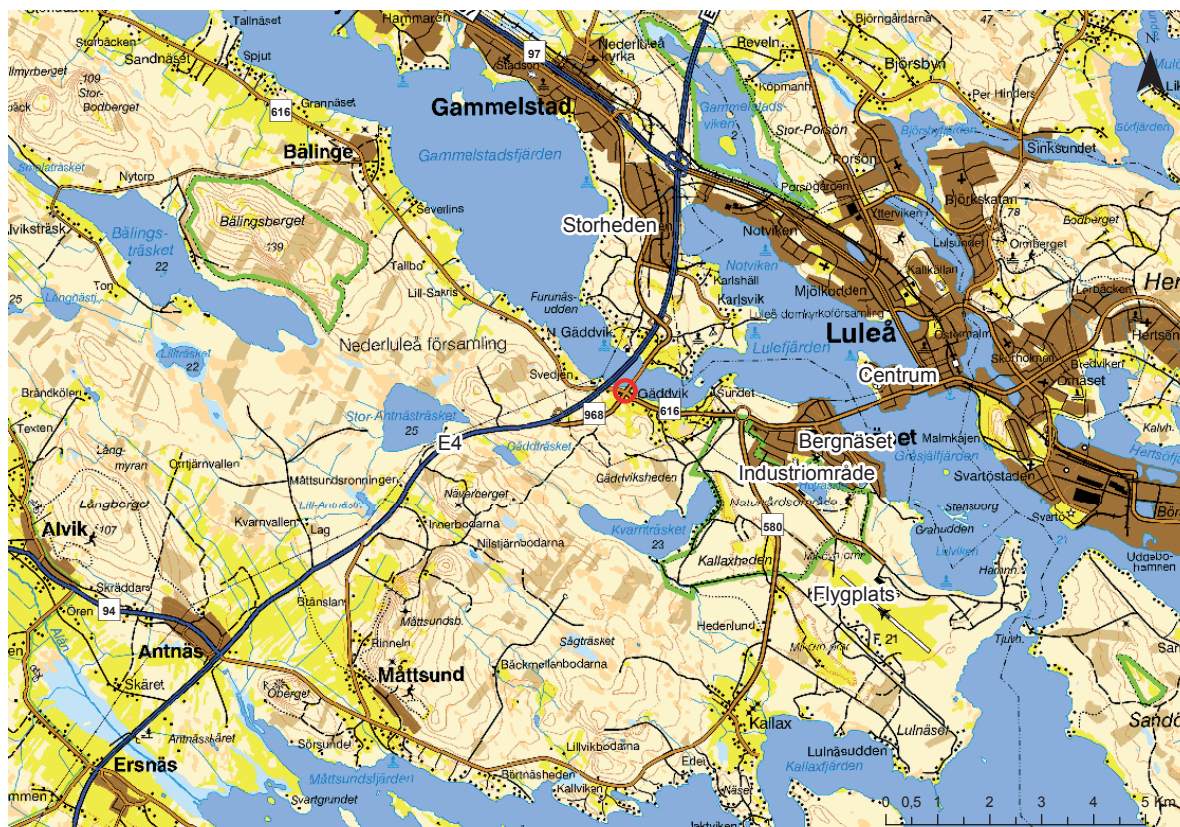

Bild 2.1 Målpunkter i området

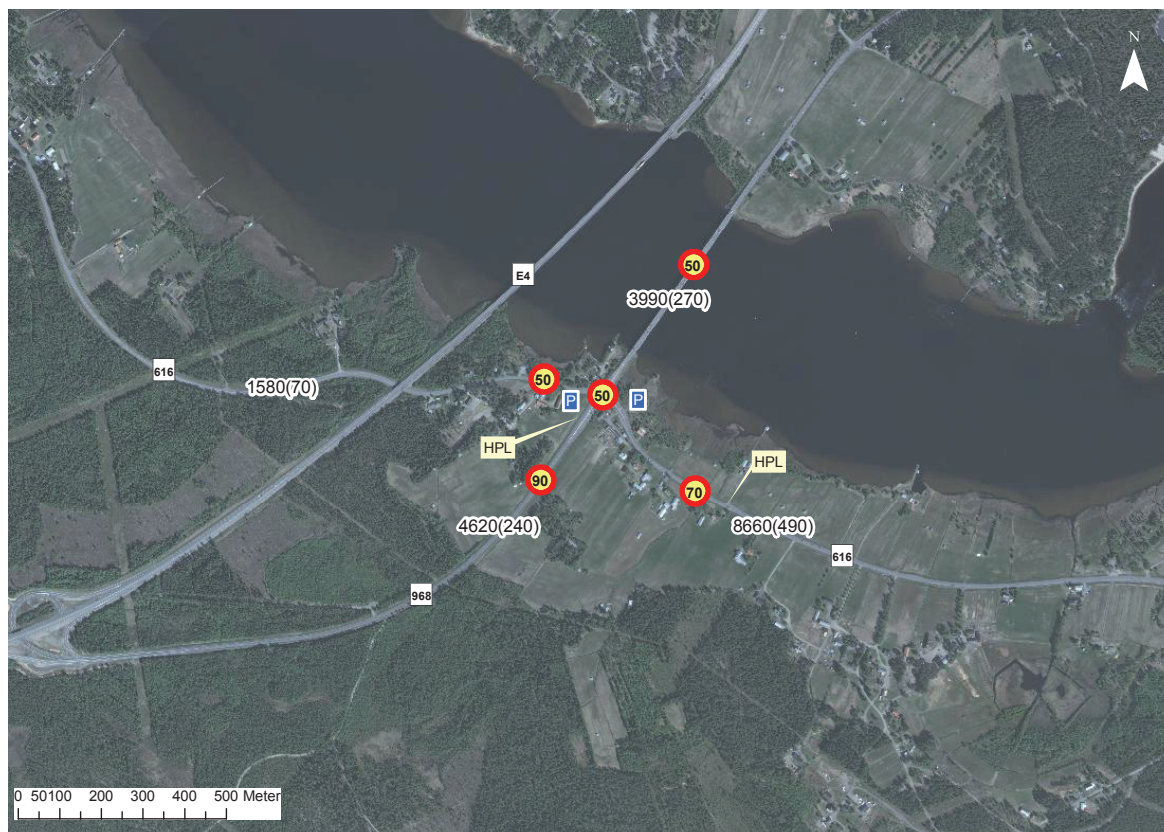

Bild 2.2 Trafikmängder (ÅDT), andel tung trafik inom parentes.

Bild 2.3 Väg 968 mot E4, vy söderut

Bild 2.4 Väg 616 mot Bälinge, vy västerut

Trafik- och vägförhållanden

Skyltad hastighet i korsningen och över Gamla Gäddviksbron är 50 km/h. För tung trafik gäller hastighetsgränsen 30 km/h över bron. Väg 616 mot Bergnäs är hastighetsbegränsad till 70 km/h och väg 968 mot E4 är hastighetsbegränsad till 90 km/h. Väg 616 mot Bälinge förbi bebyggelsen i Gäddvik är den skyltade hastigheten 50 km/h, bild 2.2.

Vägens bärighetsklass är BK1, men över bron är bärigheten BK2.

Befintlig vägbredd på väg 616 mot Bergnäs är 9 m och mot Bälinge 5,5 m vid korsningen och där efter 8 m. Bredden på väg 968 över bron är 6 m och mot E4 är vägen 12 m bred.

Trafikmängden på väg 616 mot Bergnäs är 8660 fordon per årsmedeldygn (ÅDT) och mot Bälinge 1580 fordon. Trafikmängden på väg 968 längs sträckan från E4 till väg 616 är 4620 fordon per årsmedeldygn och över bron 3990 fordon. Uppgifterna om trafikmängder är mätta under åren 2000 och 2001. Andelen tung trafik är ca 5-6 %. Trafikmängder och hastigheter redovisas i bild 2.2.

Hastigheterna och trafikflödet har mätts längs väg 616 även under 2006 och 2007. År 2006 mättes vecko ÅDTn till 9592 fordon varav 7% var tunga och 2007 mättes vecko ÅDTn till 10154 fordon varav 6% var tunga fordon.

Bild 2.5 Väg 616 mot Luleå, vy österut

Kollektivtrafik

Korsningen trafikeras av länstrafiken med linje 29 till Boden via Avan och linje 220 till Rosvik. Hållplatser finns längs väg 616 och 968 i anslutning till korsningen, markerade i karta i bild 2.2.

Oskyddade trafikanter

Oskyddade trafikanter färdas i blandtrafik med fordon längs väg 616 och väg 968. Längs sträckan från korsningen väg 968/616 och 2,5 km till Sundet har det på båda sidor av vägen målats cykelfältslinjer som åtskiljer ett 1,25 m brett cykelfält från övrig trafik, bild 2.6. Inga passager för de oskyddade trafikanterna finns i korsningen. På gamla Gäddviksbron finns smal avskiljd gång- och cykelväg på båda sidor av bron, bild 2.7.

Farligt gods

Väg 968 och 616 är inte rekommenderade vägar för farligt gods, men transporter sker längs vägarna.

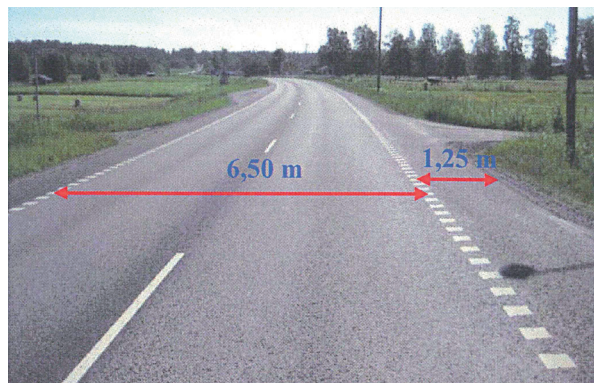

Bild 2.6 Väg 616 mot Luleå, med målade cykelfält, Källa: Luleå tekniska universitet

Trafiksäkerhet

Inga olyckor med personsador har skett i korsningen under perioden 2003-01-01 - 2008-12-31.

Parkeringsfickor

Både öster och väster om korsningen vid väg 616 finns parkeringsfickor. Den östra nyttjas av kollektivtrafiken som hållplats för avstigande och den västra nyttjas ibland som samåkningsparkering, bild 2.2, 2.8 och 2.9.

Fastighetsutfarter

I närheten av aktuell korsning finns två fastigheter med utfarter nära korsningen, bild 2.10.

Övrig infrastruktur

Den gamla Gäddviksbron är smal och har begränsad fri höjd. Bron har bredden 6 m och fri höjd 4,4 m. Bärighetsklassen är BK 2. Det går att cykla och gå längs båda sidor av bron, bild 2.7.

Bild 2.7 Gamla Gäddviksbron med smal avskiljd gång- och cykelväg.

Bild 2.8 Parkeringsficka väster om korsningen

Bild 2.9 Parkeringsficka öster om korsningen

Bild 2.10 Fastighetsutfart i korsningen

2.3 Miljö

Riksintressen enligt miljöbalken samt Natura 2000 områden

Nedan redovisas riksintressen och Natura 2000 områden i korsningens närhet. Se även respektive avsnitt Naturmiljö, Kulturmiljö, Friluftsliv och Rennäring.

I miljöbalkens 3 och 4 kapitel finns bestämmelser om skydd av områden som har så högt värde för natur- och kulturmiljö, friluftsliv, kommunikationer, olika näringar, med flera att de utgör så kallade riksintressen.

Följande riksintressen finns i anslutning till korsningen:

- Gäddvik är av riksintresse för kulturmiljövården enligt miljöbalken 3 kap 6§
- Kustområdet i Norrbotten, med E4 som gräns västerut är riksintresse för rörligt friluftsliv enligt miljöbalken 4 kap 2§. Området utgör även riksintresse för friluftsliv enligt miljöbalken 3 kap 6§.
- Väg 986 och 616 är av riksintresse för kommunikationer som viktig förbindelse från E4 till Kallax flygplats.

Riksintressen redovisas i bild 2.11.

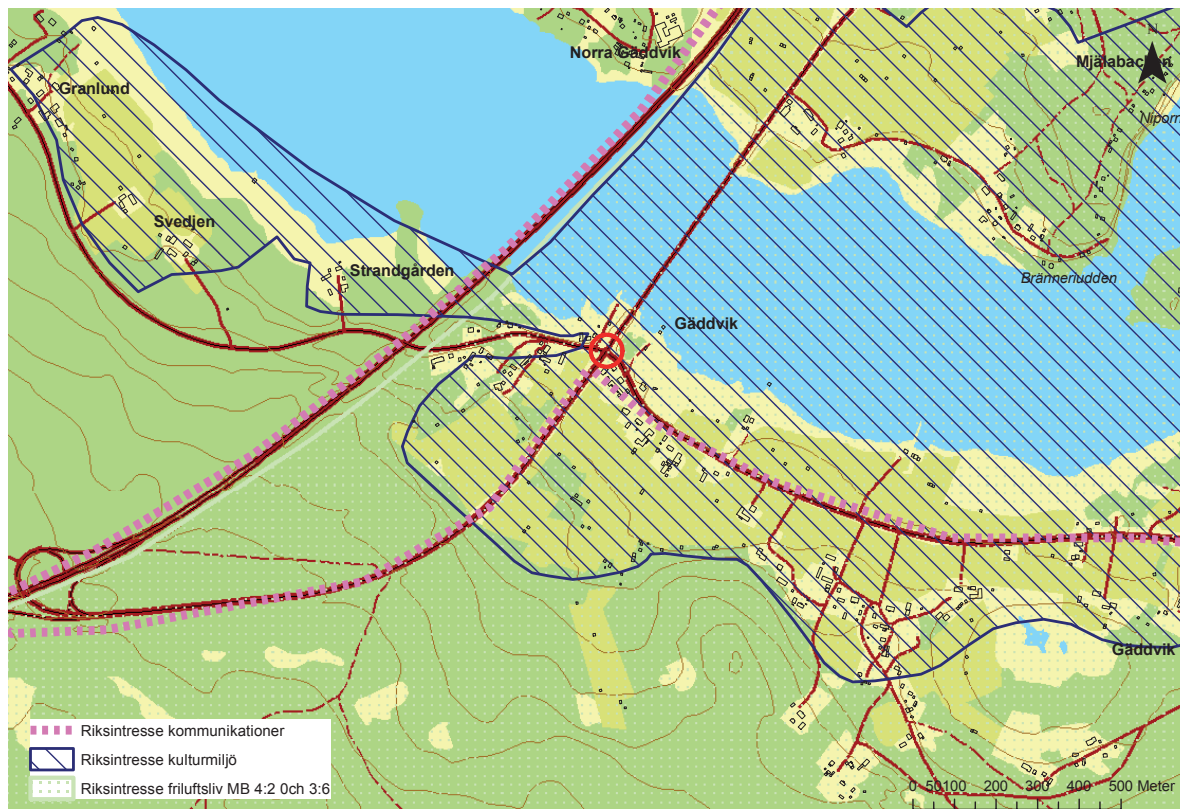

Bild 2.11 Riksintressen

Områdets allmänna karaktär

Byn Gaddvik, omsluten av skog på båda sidor om älven, består till stora delar av öppna jordbruksmarker. En del av markerna betas fortfarande, medan andra verkar vara tagna ur hävd, bild 2.6 och 2.14.

Naturmiljö

Området ingår i Länsstyrelsens bevarandeprogram för odlingslandskap och är klassat till klass 1 med hänsyn till natur- och kulturvärden. Området är även utpekad i Luleå kommuns naturvårdsplan som värdefullt område med högsta bevarandevärde. Trafikverket (tidigare Vägverket) har registrerat artrika vägkanter längs väg 616, sträckan sammanfaller med området med bevarandevärdt odlingslandskap. Naturvärden redovisas på karta, bild 2.12.

Kulturmiljö

Gaddvik är av riksintresse för kulturmiljövården enligt miljöbalken 3 kap 6§. Området ingår i Länsstyrelsens bevarandeprogram för odlingslandskap och är klassat till klass 1 med hänsyn till natur- och kulturvärden. Området i anslutning till korsningen finns med i Norrbottens kulturmiljöprogram.

Gaddvik är en storby med rötter i medeltiden, typisk för Lule älvdal. Byn har en bevarad bystruktur bestående av glest liggande gårdar längs älven och med öppna odlingsmarker emellan. I byn finns också äldre fiskebodas som visar på fiskets stora betydelse genom tiderna, samt annan välbevarad bebyggelse av kulturhistoriskt värde. Dessutom har byn en koppling till järnbruchs- och sågverksperioden i Karlsвик.

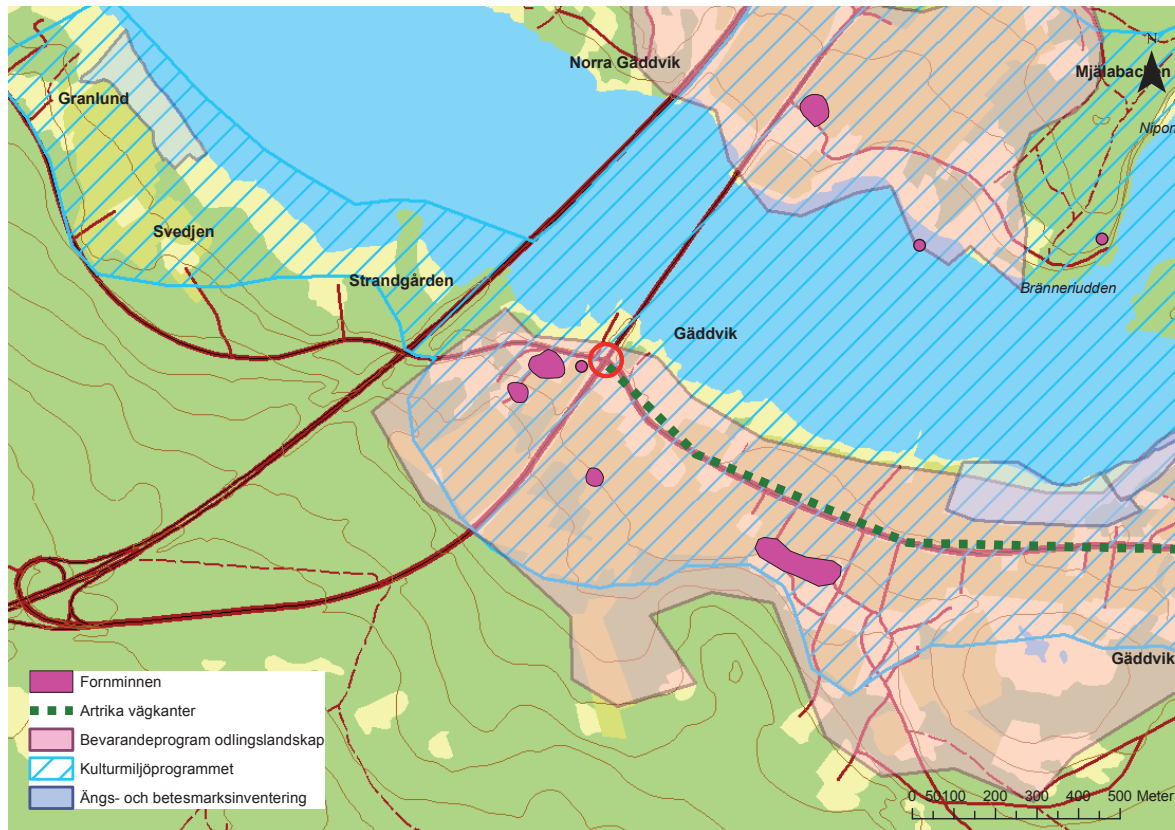

Bild 2.12 Natur- och kulturmiljöintressen

Gamla Gäddviksbron har i Länsstyrelsens inventering av kulturhistoriskt intressanta broar klassats som bevarandeklass 1, högsta bevarandeklass. Den långa Gäddviksbron med sina sex överliggande bågar är länets äldsta bågbro av stål. Gäddviksbron har genom sin ålder och konstruktion höga teknikhistoriska värden. Den är upptagen i Trafikverkets (tidigare Vägverket) nationella plan för bevarandevärda broar och i "Våra broar - en kulturskatt". Platsen har även kommunikationshistoriska värden. Vid slutet av 1930-talet var Gäddviks färjeställe kustlandsvägens enda kvarvarande. Brons estetiska utformning smälter bra in i den riksintressanta kulturmiljön, bild 2.13.

Bild 2.13 Gamla Gäddviksbron

Bild 2.14 Korsningen, vy mot sydväst, väg 616 till Luleå till vänster i bild. Åkermark och skogsmark i bakgrunden

Kultur- eller fornlämningar förekommer i anslutning till förstudieområdet. Bland annat finns en bytomt/gårdstomt sydväst om korsningen. Kulturmiljövården redovisas på karta, bild 2.12.

Rekreation och friluftsliv

Kustområdet i Norrbotten, med E4 som gräns västerut är riksintresse för rörligt friluftsliv enligt miljöbalken 4 kap 2§. Området utgör även riksintresse för friluftsliv enligt miljöbalken 3 kap 6§.

Älven har ett stort värde för friluftslivet. Fritidsfiske bedrivs flitigt i Gäddvikströmmarna och Gäddviksundet som är ett av de finaste sportfiskeområdena i Luleåmed förekost av lax, öring, harr och sik. Skogsområdet söder om bebyggelsen i Gäddvik används flitigt friluftsliv av både boende i Gäddvik och boende i andra delar av Luleå.

Naturresurser

Jordbruk och skogsbruk

I anslutning till korsningen finns områden med produktiv jordbruksmark.

Rennäring

Enligt 3 kap 5 § miljöbalken ska mark- och vattenområden som har betydelse för rennäring så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan försvåra rennäringens bedrivande. Områden av riksintresse för rennäring ska skyddas mot sådana åtgärder.

Området i anslutning till korsningen ingår i Sirges och Udtja samebyars vinterbetesmarker. Inga riksintressen för rennäringen berörs.

Åsar och grundvatten

Korsningen ingår inte i skyddsområdet för Gäddviks vattentäkt som är belägen ca 2 km norr om korsningen, på norra sidan av älven. Inte heller Gäddviks grundvattentäkts skyddsområden, ca 1 km öster om korsningen, berörs.

Grus- och mineraler

Inga grus- eller bergtäkter finns i anslutning till korsningen.

Boendemiljö

Boendemiljöer finns intill eller i närheten av vägen i anslutning till korsningen, bil 2-15-2.19.

Trafiken kan orsaka störningar i boendemiljöer längs vägen i form av buller, vibrationer och luftföroreningar. Ljudnivån 55 dB(A) ekvivalent ljudnivå är riktvärde vid nybyggnad eller väsentlig ombyggnad av vägar. Ljudnivån 65 dB(A) (ekvivalent ljudnivå) är riktvärde i befintliga vägmiljöer. Enligt bullerutredning som omfattar buller från vägtrafiken, genomförd 2004, överskrids 55 dB(A) vid fasad vid samtliga hus närmast korsningen. Ett av husen har ljudnivå som överstiger 65 dB(A) vid fasad.

Trafiken orsakar, förutom ljud, även andra typer av vågrörelser, och i marken fortplantas vågrörelserna som vibrationer. Risken för störande vibrationer är beroende av typ av jordmaterial. Risken för vibrationer är störst då vägen trafikeras av tunga fordon och då både vägen och närliggande byggnader är grundlagda på finkorniga jordar.

Bebyggelsen ligger nära vägen i korsningen, inga uppgifter om eventuella vibrationsstörningar finns.

Med luftföroreningar avses ämnen som är skadliga för människors hälsa, klimat och/eller natur- och kulturmiljö. Transportsektorn utgör en

av de största utsläppskällorna till luftföroreningar. Avgaserna innehåller ämnen som kan orsaka många olika effekter såväl på människors hälsa som på miljön. Vägtrafiken är en betydande föroreningskälla avseende bland annat koldioxid, kväveoxider, kolväten och partiklar. Mätningar som genomförts i centrala Luleå visar resultat från partikelmätningarna att miljö kvalitetsnormerna klaras. Vidare visar resultatet att miljö kvalitetsnormerna även klaras för kvävedioxid.

Södra Gäddvik är idag utsatta även för buller och luftföroreningar från flygtrafiken.

Vägen och den studerade korsningen kan upplevas som en barriär för boende som har behov av att korsa vägen och passera korsningen. Två av fastigheterna i anslutning till korsningen har sina utfarter nära eller i korsningen.

2.4 Byggnadstekniska förutsättningar

I Gäddvik finns i ytskikten siltiga jordar med några meters mäktighet överlagrande de fasta morän- och sand/grusjordarna.

Ledningar

Längs väg 616 finns belysning.

Kommunala vatten och avloppsledningar, elledningar, fjärrvärme samt optokblar kan finnas i anslutning till korsningen.